

SI
June 21
XIII-1239/D

CZECHOSLOVAKIA

<u>EDUCATION</u>	/1000/
High Schools	/1004/
Teachers	/1010/
Textbooks	/1011/

<u>YOUTH</u>	/3500/
Students	/3503/
Morale	/3505/
Organizations - CSM	/3506/

COMMUNIST INFLUENCE IN A BRNO SCHOOL.

SOURCE SALZBURG: A young student from Moravia who left Czechoslovakia in mid-January 1956.

DATE OF OBSERVATION: Beginning of 1956.

ENGLISH SYNOPSIS: General description of the "Eleven-Year High School" at BRNO-HUSOVICE, Elgart Street 5, with the principal, CP member HRONEK and his deputy OBDZALKOVA, is followed by a detailed account of the 11 b class. It include names and characteristics of teachers as well as students, school curriculum and timetable. With the exception of three girls named in this report all the students are non-Communists. They manifested their attitude by electing non-Communists to the Czechoslovak Youth Association /CSM/ Board. This report also deals with the activity of CSM at the school. Subsource said membership in the CSM was imposed by pressure; only Communists are willing to accept functions. Asked whether the students were Communists, subsource replied; "Students of higher classes -- 13 years of age and older -- definitely not. There is danger in regard to students younger than 12, though. They are usually unable to form their own opinion, and are strongly influenced by the Communist education."

EVAL.COMMENT: According to the 1955 telephone directory the eleven-year High school is located at 3, Elgartova ul. and 10, Namesti Republiky, BRNO. This is the first report received here about this school. The names given are not covered in our files.

/more/

The American family which came to Czechoslovakia with their two boys may be identical with Herbert and Jaqueline WARD with whom a press conference was held in PRAGUE on November 9 1954. /See RFE Monit. of November 9 1954, pages 518 - 528./

The described adjustments in the textbooks on history are probably due to the "anticipation" of the results of the XXth Congress of the USSR CP. The deficiencies in the organizational work of the Czechoslovak Youth League are well covered by official sources, e.g. RFE Monit. of May 12 1956, page 5893-S; "Lidova Demokracie" of May 15 1956, and "Mlada Fronta" of March 25, 26 and 27 1956.

FRANKFURT RFE Item No 4377/55 and WELS RFE Item No 10290/55 also reported about the activity of the Czechoslovak Youth League in schools and its lack of popularity among the students.

Attention Programming: Use the names given with caution.

x x x

Jedenáctiletá střední škola BRNO/HUSOVICE, Elgartova ulice číslo 5, je rožní dvojposchodová budova s dvěma vchody, hlavním z ulice Elgartovy a vedlejším z Náměstí Republiky. Jsou to vlastně dvě budovy, bývalé gymnasium a obecná škola Jana Amose KOMENSKÉHO, spojené v roce 1953.

Ustav má jedno ředitelství s učitelským sborem v počtu asi 40 členů, a přibližně 550 až 600 žáků a žákyň.

The Director.

Ředitelství.

Ředitelem školy je HRONEK /fnu/, 47 roků star, vysoké štíhlé postavy, tmavých prosedivělých dozadu sčesaných vlasů, vrásčitého obličeje. Na ustav přišel v novém školním roce 1955/56 z Osvětové a pedagogické školy BRNO/PISÁRKY, Nábřežní ulice.

Je to fanatický a nebezpečný komunista, snaží se na oko vystupovat jako přítel studentů. Ve skutečnosti je drsné povahy s hrubým komunistickým jednáním. Politicky je velmi aktivní a silně se zajímá o činnost ČSM na škole, který podle jeho názorů nepracuje tak, jak by si on představoval. Pracovníky Svazu označil jako "suchary", což je název, který se používá pro členy se špatnou pracovní morálkou, kteří špatně a nedůsledně vykonávají své funkce. Na školu byl dosazen, aby zavedl pořádek, a stále spolupracuje se svým starým ústavem, t.j. školou Osvětovou.

/more/

Aby povzbudil a zlepšil činnost ČSM, instaloval výstavku, kterou vypracovali žáci Osvětové školy v Pisárkách pod názvem "Činnost turistických a národopisných kroužků na Osvětové škole v BRNĚ", kterou nechal přenést právě z důvodů pozvednutí pracovní úrovně školské skupiny ČSM k nám, na školu do HUSOVIC.

Do konce školního roku 1954/55 byl ředitelem ústavu Dr. OBRUČA /fnu/, fanatický a jak sám říkal o správnosti komunistické ideologie přesvědčený komunista, jenž se snažil, -- mnohdy i násilím -- ovlivňovat smýšlení studentů. Oficiálně nebyl důvod odchodu OBRUČE oznámen a změna se udála během prázdnin. Samozřejmě nic, ani tento záhadný případ nezůstal utajen a prostřednictvím jednoho z učitelů se dostalo na světlo boží, že OBRUČA zpronevěřil značnou částku peněz, určenou pro vybavení a zlepšení zařízení školy. Zpronevěru objevila zástupkyně ředitele školy 33-ti letá bolševička učitelka OBDRŽALKOVÁ /fnu/. Celý případ byl vyšetřen a zlikvidován ve školní skupině KSČ, tajně.

OBRUČA nyní pracuje jako dělník ve Královopolských strojárnách.

Zástupkyně ředitele OBDRŽALKOVÁ /fnu/, je 33 roků stará, fanatická bolševička s tajemným jednáním i posláním. Velmi málo vyučuje, má svou vlastní kancelář, do každého jednání zasahuje, ale při tom dělá dojem jakoby stála v pozadí. Mezi osazenstvem školy i mezi učitelským sborem je podezření, že spolupracuje s StB.

Do roku 1953 vyučovala v BRNĚ na škole v Merahutově ulici. Manžel je pracovníkem u čs. státního filmu. Děti, dva chlapci, ve stáří 8 a 12 let navštěvují naši školu v HUSOVICÍCH.

Jedenáctá b třída. Jedenáctileté školy v BRNĚ-HUSOVICÍCH.

The 11-b class of the Eleven-Year-School in BRNO-HUSOVICICE.

Informátor byl žákem 11 b třídy. M. 32 žáků, z toho 17 dívek a 15 hochů. Jmenovitě:

Jaroslav ANTONÍN

Jiří BREBER

Marie DOPRA

Josef OPLETAL

Zdenek JANÁČEK

Milada KAVÁLCOVÁ

Božena VYSLOUŽILOVÁ, nebezpečná komunistka, členka Okresního výboru ČSM

Kamila KOUDELKOVÁ, komunistka

Eva NÁLEPOVÁ, komunistka

/more/

dena PODLIPSKÁ
 irí VÁCHA
 denek RENDA
 an ŠIBL
 armila PROVAZNÍKOVÁ
 ěra PRÍVETIVÁ
 an WECHSLER
 aroslav KŘC
 dena KRUPICOVÁ
 lena KRAJNÁ
 edřich VEMOLA
 va MEDÍKOVÁ
 va JANOTOVÁ
 arie DOBRÁ
 ldřich ULMAN
 ěra HLAVÁČKOVÁ
 ěra KŘEHLÍKOVÁ
 mil GROSSMAN
 ana TAYERLOVÁ
 ilica DVORNÍKOVÁ
 DÁMKOVÁ /fnu/
 antonín MARTÍNEK
 nformátor

Třída mimo VYSLOUŽILOVÉ, KOUDELOVÉ a NÁLEPOVÉ byla nekomunistického smýšlení a debaty v každém směru se mohly vést bez obav. Výše jmenované tři dívky byly ostatními ignorovány a svou nevůli s nimi projevíli spolužáci při volbách do třídního výboru ČSM na počátku školního roku 1955/56 tím, že do výboru byla zvolena z nich nejméně bezpečná KOUDELOVÁ Marie, ačkoliv o zvolení měly velký zájem všechny tři.

Učitelé třídy.

The Teachers of this Class.

Třídní učitel NOVÝ /fnu/, 33 roků star, vysoké štíhlé postavy, světlých dozadu česaných vlasů, ženatý, bytem BRNO, Vraňovská ulice. Organiso vaný komunista. K žákům se chová dobře a kamarádsky. Vyučuje dějepis, zeměpis, mineralogii.

JENKOVÁ Marie, 31 roků stará, fanatická polševička svobodná, malé silné neforemné postavy, kaštanových hladkých vlasů. Nejvíce ze všech vyučujících zasahuje do činnosti ČSM, provádí agitace na politické akce, jako přípravy na 1.květen, nebo různá, pro komunisty důležitá výročí.

/more/

Na podzim roku 1955 zprostředkovala na škole návštěvu mladých amerických manželů /fnu/, kteří požádali čs. vládu o asyl. Ti diskutovali se žáky školy o poměrech studentů v Americe. Tlumočila JENKOVÁ, která mimo ruštiny učí také angličtinu. Schůzka se konala po vyučování v 16,30 hod. Účast byla velmi malá, jen několik svazáků.

KRYŠTOF Miloš, učitel češtiny a němčiny, 30 roků star, střední zavalitější postavy, prořídých, kaštanových, vlnitých dozadu česaných vlasů, protézy na obou nohou. Jednu pod kolenem, druhou chodidlo. Podle názoru informátora nejlepší učitel na škole.

DVOŘÁK Jaroslav, asi 45 roků star, prostřední postavy a velmi temperamentní povahy. Za války byl čtyři roky v koncentraci. Vyučuje fyziku a matematiku.

HRADEČNÁ Marta, 38 roků stará, není členem strany.

ČUBERKOVÁ Žofie, přes 50 roků stará, rovněž ne člen KSČ, vyučuje němčinu a tělocvik.

STRNAD Martin, 36 roků star, prostřední zavalité postavy, řídkých silně proředitelých dozadu česaných vlasů, není organizován v KSČ. Vyučuje chemii.

SOUKAL /fnu/, 40 roků star, prostřední zavalité postavy, u žáků oblíbený.

SÍS Radomír, učitel tělocviku v 11 třídě, vysoké štíhlé postavy, světlehnědých dozadu česaných vlasů, 27 roků star, čs.representant v košíkové.

KOSTKOVÁ Marie, přibližně 38 roků stará, střední postavy. Rovněž není ve straně.

Učební předměty na 11. třídě.

The Curriculum.

Čeština - 6 hodin týdně, učí KRYŠTOF Miloš. Učební látka je rozdělena na dvě části, literaturu a gramatiku. V literatuře se probírají literární problémy a směry od první světové války po dobu současnou.

Ruština - 5 hodin týdně, učí JENKOVÁ Marie. Probírá se sovětská literatura.

Dějepis - 3 hodiny týdně, učí NOVÝ /fnu/. Je probírána mezinárodní situace po první světové válce do roku 1945. Nové učebnice vyšly bez doby po roce 1945 po dobu současnou a ve starých učebnicích bylo nařízeno vytrhnout všechny strany pojednávající o mezinárodním vývoji po roce 1945.

Zeměpis - 2 hodiny týdně, učí SOUKAL /fnu/. Je probíráno ČSR a SSSR.

Matematika a Geometrie - učí KOSTKOVÁ Marie. Jsou probírány logaritmy a tělesa.

Přírodopis - 2 hodiny týdně, učí HRADEČNÁ Marta.

Rýsování - učí KOSTKOVÁ Marie.

Fysika - 4 hodiny týdně, učí DVOŘÁK Jaroslav.

Chemie - 3 hodiny týdně, učí STRNAD Martin.

Logika - 1 hodina týdně, učí JENKOVÁ Marie. Jsou to vlastně politické rozpravy a používá se učebnic ruských autorů.

Tělocvik - 2 hodiny týdně, učí SÍŠ Radomír.

Výběrové předměty jsou: němčina, angličtina, nebo francouzština, 2 hodiny týdně.

Maturitní předměty: čeština, ruština, matematika a jeden výběr. Buď z řeči nebo zeměpisu, dějepisu, přírodopisu, fyziky a chemie.

ČSM. The Czechoslovak Youth Association.

Nejnižší složkou ČSM na škole je "třídní skupina ČSM", jinak zvaná "Třídní výbor". Má osm členů a volí ji osazenstvo třídy. Zvolení volí mezi sebou předsedu, místopředsedu a příslušné referenty jako kulturního, propagačního, sportovního, případně referenta pro Fučíkův odznak.

Členství ve Svazu není povinné, ale kdo není, tomu to škodí", říká Informátor.

Činnost Svazu spočívá v organizování brigád, besed a rozhovorů a v péči o skupiny Pionýrů v nižších třídách. Jednou z hlavních prací ČSM je vydávání posudků na jednotlivce. Ten je poslán přímo na místo, které jej žádá.

Členské schůze jsou konány jednou za měsíc po učební době, obvykle ve třídě; schůze výboru je každý týden, podle toho jak se domluví.

Výbor ČSM 11. b. třídy.

Předseda: WECHSLER Jan
Místopředseda: KRAJNÁ Alena
Zapisovatel: KOUDELOVÁ Kamila
Kulturní referent: GROSSMAN Emil

Referent pro Fučíkův odznak: JANOTOVÁ Eva
Další tři členové s funkcí dle potřeby: BREBER Jiří, VÁCHA
Jiří a MĚDÍLKOVÁ Eva.

Členové výboru byli zvoleni svobodně a jsou až na KOUDELOVOU Marii nekomunisté a do všech podrobností informují a chrání osazenstvo třídy.

Vrcholnou složkou ČSM na škole je "Školní výbor ČSM", který je volen na plenární schůzi počátkem školního roku, po volbách do třídních výborů.

Kandidáty navrhuje třídní výbory a představí je na plenární schůzi. Jsou voleni aklaací.

Školní výbor ČSM dohlíží na činnost "Třídních výborů". Jeho nadřízenou instancí je Okresní výbor ČSM, pozůstávající z placených funkcionářů.

Členství v ČSM je u 90 procent příslušníků možno říci vynucené, poněvadž je velmi důležitým faktorem pro studium na vysoké škole, případně umístění v zaměstnání. Zájem je stejně vynucený, pasivní a proto silně kritizovaný ředitelem školy HRONKEM i funkcionáři z Okresního a Krajského výboru ČSM. Funkce ve výborech, pokud nejsou jejich držitelé komunisté, nechtějí zvolení brát.

Informátor nezná složení "Školního výboru ČSM", poněvadž žáci jedenáctých tříd si vynutili povolení se nezúčastnit práce ve Výboru pro zaneprázdněnost před maturitou.

Na otázku, jestli jsou studenti komunistického smýšlení, odpovídá:

"Starší ročníky od třinácti nahoru rozhodně ne. Nebezpečí je u školáků do 12 let. Ti nemají vlastního úsudku a jsou silně pod vlivem komunistické výchovy. K tomu účelu je na každé škole síla s platem asi 1,200.- Kčs měsíčně, dosazená Krajským výborem ČSM, u nás asi 19-ti leté děvče, /fnu/ jež se stará jen o Pionýr."

Poznámka: Informátor byl žákem 11-b třídy. Vypráví ochotně a pravdivě. Na jména byl v intervalu opětovně tázán a odpověď se do nejmenších podrobností shodovala.

End